

ภาพพจน์ เทคโนโลยีการศึกษาไทยปัจจุบันในทัศนะของ

บุคลากรด้านเทคโนโลยีการศึกษาไทย

นายปริญญา ศรีศิลป์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-404-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015959

I 15287245

IMAGE OF THAI EDUCATIONAL TECHNOLOGY AT THE PRESENT
TIME AS PERCEIVED BY THAI EDUCATIONAL TECHNOLOGY PERSONNELS

Mr.Prinya Srisilp

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Education

Graduate School

1989

ISBN 974-576-404-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ภาพพจน์เทคโนโลยีการศึกษาไทยปัจจุบันในทัศนะของบุคลากรด้านเทคโนโลยี
การศึกษาไทย

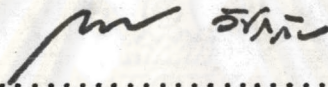
โดย นายปริญญา ศรีศิริม

ภาควิชา โสวัตศนศึกษา

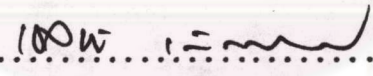
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยโกศล

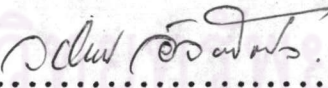

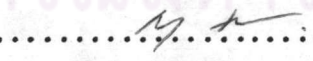
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

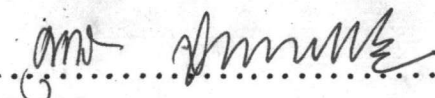

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรารักษ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.เชาวเลิศ เลิศขไลพาร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยโกศล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตานันท์ มลิทอง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภร สุวรรณาศรัย)

ปริศนา ศรีศิลป์ : ภาพพจน์เทคโนโลยีการศึกษาไทยปัจจุบันในทัศนะของบุคลากรด้าน
เทคโนโลยีการศึกษาไทย (IMAGE OF THAI EDUCATIONAL TECHNOLOGY AT THE
PRESENT TIME AS PERCEIVED BY THAI EDUCATIONAL TECHNOLOGY PERSONNELS)
อ.ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยโกศล : 91 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพพจน์ของเทคโนโลยีการศึกษาไทยปัจจุบันในทัศนะของบุคลากรด้านเทคโนโลยีการศึกษาไทย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรด้านเทคโนโลยีการศึกษาทั้งในและนอกสถาบันการศึกษา จำนวน 138 และ 172 คน ตามลำดับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

กลุ่มตัวอย่างทั้งในและนอกสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า

1. เทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง การประยุกต์การพัฒนาเทคนิค วิธีการ อุปกรณ์ และการประเมินผลระบบต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาทางการศึกษาและเสริมขบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ให้ดีขึ้น
2. บทบาทสำคัญของเทคโนโลยีการศึกษา คือ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้ง่าย รวดเร็ว สะดวกและเป็นไปอย่างมีระบบ
3. ความสำคัญของเทคโนโลยีการศึกษา คือ ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น และการสอนจะมีคุณภาพมากขึ้น
4. ความจำเป็นของเทคโนโลยีการศึกษา คือ เป็นตัวสร้างความสนใจของผู้เรียน และขยายแหล่งการเรียนรู้ให้กว้างขวางขึ้น
5. สำหรับความต้องการเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า ต้องการให้บุคลากรด้านเทคโนโลยีการศึกษา เป็นบุคคลที่คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ตรงในหน่วยงานและเครื่องมือที่พอเหมาะกับงานยังเป็นสิ่งจำเป็น
6. ด้านสถานภาพของเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีพื้นบ้านในสังคมไทยปัจจุบัน
7. ปัญหาและอุปสรรคของเทคโนโลยีการศึกษาที่พบคือ การจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอกับความต้องการ และการขาดแคลนบุคลากรที่มีความชำนาญการ เป็นพิเศษ

ภาควิชา ..... ใส่ดทัศนศึกษา .....
สาขาวิชา ..... ใส่ดทัศนศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2531 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... J. Prime .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... อ.วชิราพร อัจฉริยโกศล .....

PRINYA SRISILP : IMAGE OF THAI EDUCATIONAL TECHNOLOGY AT THE
PRESENT TIME AS PERCEIVED BY THAI EDUCATIONAL TECHNOLOGY PERSONNELS.
THESIS ADVISOR : VACHIRAPORN ACHARIYAKOSOL, Ph.D. 91 pp.

The purpose of this research was to survey the opinions about the image of Thai educational technology at the present time as perceived by Thai educational technology personnel. The samples were the personnel working inside and outside academic institutes. They were 138 and 172 respectively. The data were collected by questionnaires and then analyzed by means of Mean and Standard Deviation.

The results of the study are as follows:

Most of the personnel inside and outside the academic institutes agree that :

1. Educational technology means the development, application and evaluation of systems, techniques and aids to solve educational problems and to improve the process of human learning
2. The role of educational technology is to help learners understand easily and systematically.
3. The importance of educational technology is to help learning and teaching processes, easier to learn and more quality in teaching.
4. The necessity of educational technology is to stimulate learners' interest and extend learning resource.
5. The educational technology needs are to require all personnel to be good thinkers and know how to solve problems, knowledgeable, capability, and have direct experience in this field. Appropriate equipment is still essential.
6. With regard to the status of educational technology, appropriate technology should be promoted in the present Thai society.
7. Insufficient budget and lacks of experts are the problems of educational technology.

ภาควิชา ..... วัสดุทัศนศึกษา
สาขาวิชา ..... วัสดุทัศนศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต J. Prinya
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ว. อ. อ. อ. อ.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ก็ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.วิชิราพร อัจฉริย โภศล
อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้กรุณาให้การช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
ด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มที่มาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน เป็นอย่างยิ่ง
จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คุณบูรพาทิศ พลอยสุวรรณ คุณจันทนา หิงสุวรรณ คุณภคินี
ศรีกระจำง คุณแมน ต้นสมบุรณ์ คุณพีระยศ ยุภาศ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือ
ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณวรวิกุล อุปสาร ที่คอยเป็นห่วงและให้กำลังใจ
แก่ผู้วิจัย เป็นอย่างดีเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ และคุณแม่ของผู้วิจัย ด้วยความสำนึก
ในพระคุณอย่างสูงสุดที่ได้เอาใจใส่ ในการเลี้ยงดู ให้ความรู้ ให้อภัย ให้อภัย และสนับสนุนทางด้าน
การศึกษาแก่ผู้วิจัยด้วยความรักอย่างยิ่งตลอดมา

ปริญญา ศรีศิลป์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
คำจำกัดความ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2 เอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	6
ความหมายของ เทคโนโลยีการศึกษา	6
พัฒนาการ เทคโนโลยีการศึกษา	8
พัฒนาการ เทคโนโลยีการศึกษาในปัจจุบัน	9
พัฒนาการ เทคโนโลยีการศึกษาไทย	12
เทคโนโลยีการศึกษาไทยปัจจุบัน	14
บุคลากรด้าน เทคโนโลยีการศึกษา	17
3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
กลุ่มตัวอย่างประชากร	26
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	30
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	61
สรุปผลการวิจัย	63
อภิปรายผลการวิจัย	67
ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	77
ประวัติผู้วิจัย	91

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนตัวอย่างประชากรที่ได้รับแบบสอบถามและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	27
2	จำนวนและร้อยละของบุคลากรด้าน เทคโนโลยีการศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษา	32
3	จำนวนและร้อยละของบุคลากรด้าน เทคโนโลยีการศึกษาจำแนกตามลักษณะงานที่ทำ	33
4	จำนวนและร้อยละของบุคลากรด้าน เทคโนโลยีการศึกษาจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	34
5	จำนวนและร้อยละของบุคลากรด้าน เทคโนโลยีการศึกษาจำแนกตามความรู้และประสบการณ์ทางด้าน เทคโนโลยีการศึกษา	35
6	คะแนนเฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็น เกี่ยวกับความหมายของเทคโนโลยีการศึกษาของบุคลากรด้าน เทคโนโลยีการศึกษา	36
7	คะแนน เฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็น เกี่ยวกับบทบาทของเทคโนโลยีการศึกษาของบุคลากรด้าน เทคโนโลยีการศึกษา	40
8	คะแนน เฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็น เกี่ยวกับความสำคัญของเทคโนโลยีการศึกษาของบุคลากรด้าน เทคโนโลยีการศึกษา	42
9	คะแนน เฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็น เกี่ยวกับความจำเป็นของเทคโนโลยีการศึกษาของบุคลากรด้าน เทคโนโลยีการศึกษา	44
10	คะแนน เฉลี่ยและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็น เกี่ยวกับความต้องการเทคโนโลยีการศึกษาของบุคลากรด้าน เทคโนโลยีการศึกษา	46

- 11 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพ
ของ เทคโนโลยีการศึกษาของบุคลากรด้าน เทคโนโลยีการศึกษา 51
- 12 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและ
อุปสรรคในการใช้ เทคโนโลยีการศึกษาของบุคลากรด้าน เทคโนโลยีการศึกษา . 54

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย